

DOI: 10.33310/2078-2128-2020-20-1-35-40
УДК 159.9

Н. Л. РУДА,

кандидат психологічних наук, доцент

ORCID: 0000-0002-5296-4536

Email: natik.rudaya5@gmail.com

Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського,
Миколаїв, Україна

М. О. КУЗЬМІНА,

студент факультету педагогіки та психології

Email: kuzmina.mary.13@gmail.com

Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського,
Миколаїв, Україна

ВПЛИВ КІБЕРБУЛІНГУ НА ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ВЧИТЕЛІВ

Анотація. У даній статті висвітлюється проблема кібербулінгу вчителя і досліджується її вплив на задоволеність вчителів своєю професією. Розглянуто задоволеність вчителя різними аспектами його роботи. Визначено, що явище кібербулінгу стало доволі поширеним в умовах дистанційного навчання, адже спілкування вчителя з учнями перемістилося в онлайн простір. Цю проблему з тих чи тих причин замовчують, не обговорюють, не афішують випадки знущань. Педагогічний колектив, дбаючи про власну репутацію, ігнорує її. За таких умов проблема не зникає, а навпаки, набуває більших обсягів та запевнює кривдників у їхній безкарності. Замовчування проблеми кібербулінгу вчителя призведе до подальшого зростання насильства в освітньому середовищі. Тому ігнорувати цю проблему неможливо, оскільки вчитель постійно взаємодіє з дітьми та може переносити свої негативні емоції на учнів. Розглянуто наявність зв'язку між кібербулінгом та задоволеністю професійною діяльністю у вчителів. Представлено результати дослідження кібербулінгу та задоволеності професійною діяльністю вчителів. У дослідженні взяли участь загалом 30 вчителів загальноосвітніх шкіл міста Миколаєва різного віку та стажу. Виявлено, що загалом більше третини респондентів стикнулися з явищем кібербулінгу. З них майже половина вказала, що знають про випадки кібератак на їхніх колег. Найчастіше кібербулінгу вчителі піддавалися з боку батьків та від змішаної групи булерів (батьки + учні). З огляду на результати дослідження задоволеності роботою, вчителі показали високі результати. Зауважено, що рівень задоволеності професійною діяльністю відрізняється у вчителів, які зазнавали кібербулінгу. Також відзначено, що загальний показник задоволеності роботою вищий у вчителів, які не стикалися у своїй професійній діяльності з кібербулінгом. Констатовано, що явище кібербулінгу має вплив на рівень задоволеності вчителів професійною діяльністю.

Ключові слова: булінг, кібербулінг, кібербулінг вчителів, професійна діяльність, задоволеність роботою.

Вступ. Проблема кібербулінгу активно вивчається психологами в рамках дослідження безпеки освітнього середовища. Науковці ретельно розглядають проблему кібербулінгу по відношенню до дітей та підлітків, і, в той же час, практично не висвітлюється проблема кібербулінгу вчителя. Під час карантину вчителі стикнулися з багатьма перешкодами, в тому числі і в кіберпросторі.

Поняття кібербулінгу визначають як агресивні, навмисні дії, що здійснюються групою або окремою особою з використанням електронних форм комунікації, повторно чи з плином часу проти жертви, яка не може захистити себе [9].

Кібербулінг або онлайн-цькування походить від поняття «булінг». Уперше цей термін (з англ. «bully» – хуліган, забіяка, грубіян, насильник) з'явився на початку 70-х рр. ХХ ст., тоді група дослідників вивчала явище насильства між дітьми в школі. В 1993 р. вперше було опубліко-

ване визначення булінгу, як явища систематичної агресивної поведінки, що включає нерівність соціальної влади або фізичної сили (міжнародний термін «bullying» – англ. залякування, цькування) [7].

Розглядом даного питання займаються такі закордонні вчені: Р. Ковальські [6], С. Лімбер [6], П. Агатстон [6], Д. Ольвеус [7], Е. Ролланд [8], П. Хайнеманн [8], Д. Лейн [2]. Серед українських вчених проблему активно висвітлюють: Л. Найдьонова [3], О. Лапа [1], А. Чернякова [4].

Явище булінгу широко відоме через його поширеність в освітньому просторі. Нині стали доволі розповсюдженими випадки булінгу по відношенню до вчителів. З 2019 року вступили в силу норми закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», який визначає поняття булінгу та міри покарання за скоєння цього діяння [12]. Згідно до закону виокремлюють

булінг, як психологічне, фізичне, економічне, сексуальне насильство, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, тобто кібербулінг.

Жертвами булінгу нерідко стають вчителі – вони потерпають від насилля з боку учнів та їхніх батьків, насамперед від психологічного, але відомі випадки і фізичного. Так, за даними інформаційних порталів новин, насилля над вчителем може призвести до серйозних психологічних наслідків, навіть до спроб суїциду [15]. Авторитет вчителя не витримує тиску з боку агресивно налаштованих дітей, деякі випадки доходять вже до судових розглядів [11], [14]. Трапляються випадки булінгу і з боку батьків учнів, тоді булінг може мати вигляд фізичного насилля, що також висвітлюють інформаційні джерела [13].

Згідно Л. Пилипчук, вчителіне скаржаться масово на булінг, але останнім часом такі випадки трапляються все частіше. «Найпопулярніші» ситуації – школярі регулярно ображають педагога словесно, ігнорують його чи влаштовують «бойкоти» («не хочу нічого вчити, що ви мені зробите?») [17].

Лікар-психолог Наталія Липка, член Асоціації корекційних педагогів України, зазначила, що під час дистанційного навчання булінг щодо вчителів став більш масовим. На думку вченої, учні, знаходячись вдома, відчувають свою непокарність. Вчителі також не знають, як правильно чинити, адже тепер школяр не знаходиться поруч, його неможливо викликати після уроків і провести наодинці виховну бесіду. Проте найбільшою проблемою стає поведінка батьків, які в присутності школяра починають критикувати систему освіти та вчителів. Саме їхні коментарі згодом спонукають дитину зневажливо ставитись до педагога [10].

Здійснення батьками та учнями стресових ситуацій для вчителя, може негативно позначатися на діяльності та ефективності роботи педагога. Також можливий негативний вплив на задоволеність роботою. Не випадково більшість педагогічних працівників чітко усвідомлюють, що навряд чи можна визнати школу успішно працюючою, якщо в ній досягають добрих показників навченості й вихованості школярів, і поряд із цим педагоги знаходяться у стані дискомфорту та не палають бажанням працювати.

Отже метою нашого дослідження було визначення впливу кібербулінгу на задоволеність вчителів професійною діяльністю.

Матеріали. У дослідженні, результати яких викладені у статті, взяли участь 30 вчителів різного віку та професійного стажу роботи, що ви-

кладають в середніх та старших класах загальноосвітньої школи I-III ступенів № 39 м. Миколаєва. *Методи.* 1) Теоретичні: аналіз наукової літератури за темою дослідження та узагальнення здобутої інформації, системний аналіз та інтерпретація отриманих даних. 2) Емпіричні: авторська анкета «Дослідження кібербулінгу вчителів в умовах дистанційного навчання» та «Діагностичне анкетування оцінки рівня задоволеності своєю професією» (О. М. Чоросова, Р. Є. Герасимова). 3) Методи математичної обробки: елементи описової статистики, а саме: формули середніх значень та процентні співвідношення, кутове перетворення Фішера.

Результати. За результатами опитування із застосуванням авторської анкети «Дослідження кібербулінгу вчителів в умовах дистанційного навчання», було визначено, що більше третини респондентів стикалися з явищем кібербулінгу (37%), з них 45% вказали, що знають про випадки кібератак на їхніх колег. Більше третини випадків кібербулінгу чинилися з боку батьків (36%), найбільш популярними формами кібератак були виявлені: «Неконструктивна критика в соціальних мережах» та «Підбурювання батьків до ігнорування інформації від вчителя у бесіді класу (прохання, звернення тощо)». Така сама кількість респондентів (36%) зазначила кібербулінг від змішаної групи агресорів (батьки + учні). Кібербулінг з боку учнів піддалося більше 1/5 опитуваних (26%), найбільш популярними формами кібератак були виявлені: «Неконструктивна критика в соціальних мережах», «Зрив уроку» та «Тролінг». Від них постраждала найбільша кількість опитуваних.

Використання методики «Діагностичне анкетування оцінки рівня задоволеності своєю професією» дозволило визначити рівень задоволеності респондентів умовами професійної діяльності. Дані у відсотковому співвідношенні можна побачити на рисунку 1.

Як бачимо, у досліджуваних вчителів переважає високий рівень задоволеності майже за всіма шкалами, окрім шкали «Задоволеність умовами праці», де високий та середній рівень задоволеності визначається у однакової кількості респондентів (40%). За шкалами «Ставлення до навчального закладу» (80%), «Стосунки між педагогами» (73%), «Ставлення до керівництва школи» (73%), «Ставлення до педагогічного колективу» (80%) визначено найбільші показники задоволеності. Це свідчить про те, що ступінь задоволеності керівництвом та організацією в цілому знаходиться на високому рівні. Загальний ступінь задоволеності можна визначити, як позитивний, оскільки переважна більшість опита-

них мають високий (68%) та середній (26%) ступінь задоволеності. І лише невелика частина опитаних (7%) має низький ступінь задоволеності професійною діяльністю. Результати статистичної обробки даних щодо виявлених статистично значущих зв'язків наведено у таблицях 1 та 2.

Підсумовуючи отримані результати, можна стверджувати, що вчителі, які стикнулися з явищем кібербулінгу на власному досвіді, мають нижчі показники задоволеності професійною діяльністю. Статистично підтверджено зв'язок професійної задоволеності вчителів із кібербулінгом. Зв'язок встановлено за такими шкалами: «Ставлення до навчального закладу», «Стосунки між педагогами», «Задоволеність педагога своїм статусом у колективі», «Ставлення до учнів».

Дискусія. Порівнюючи результати нашого дослідження кібербулінгу вчителів з результатами досліджень, проведених в останні 15 років, ми дійшли схожих висновків – приблизно треті-

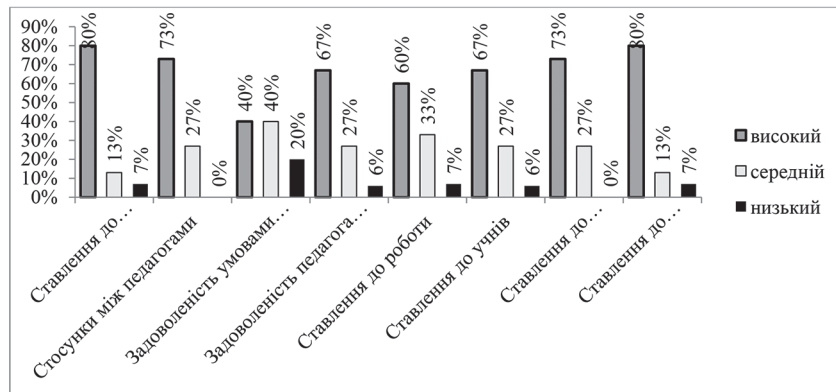

Рис. 1. Загальні показники задоволеності професією

на вчителів (33%) зазнає різних форм кібербулінгу з боку учнів та їхніх батьків. Опитування Національної асоціації шкільних рад США, проведене в 2006 році, підтвердило, що 26% вчителів та директорів в США стали жертвами кіберзалякування своїх учнів. Більше 40% респондентів вважають, що поведінка учнів значно погіршилася за останні два роки [20].

За даними Національного дослідницького університету «Вища школа економіки» 90% учителів знають, що таке переслідування з боку

Таблиця 1

Яскраво виражений ефект (високий рівень)				
Шкала	Стикалися з кібербулінгом	Нестикалися з кібербулінгом	Критерій Фішера ϕ $1,63 \leq \phi \leq 2,31$	
Ставлення до навчального закладу	64%	89%	1,61	$p = 0,054$
Стосунки між педагогами	45%	89%	2,62	$p = 0,003$
Задоволеність умовами праці	27%	47%	1,1	
Задоволеність педагога своїм статусом у колективі	36%	84%	2,72	$p = 0,002$
Ставлення до роботи	46%	68%	1,18	
Ставлення до учнів	36%	84%	2,72	$p = 0,002$
Ставлення до керівництва школи	73%	74%	0,06	
Ставлення до педагогічного колективу	82%	88%	0,45	

Таблиця 2

Не яскраво виражений ефект (середній + низький рівень)				
Шкала	Стикалися з кібербулінгом	Не стикалися з кібербулінгом	Критерій Фішера ϕ $1,63 \leq \phi \leq 2,31$	
Ставлення до навчального закладу	36%	11%	1,61	$p = 0,054$
Стосунки між педагогами	55%	11%	2,62	$p = 0,003$
Задоволеність умовами праці	73%	53%	1,1	
Задоволеність педагога своїм статусом у колективі	64%	16%	2,72	$p = 0,002$
Ставлення до роботи	54%	32%	1,18	
Ставлення до учнів	64%	16%	2,72	$p = 0,002$
Ставлення до керівництва школи	27%	26%	0,06	
Ставлення до педагогічного колективу	18%	12%	0,45	

учнів або їх батьків, опитування було проведено серед 2800 педагогів із 75 регіонів Росії [16].

Згідно з британським дослідженням, проведеним NASUWT (союз, що об'єднує вчителів з Англії, Північної Ірландії, Шотландії та Уельсу), в якому брали участь понад 7500 вчителів, 21% британських вчителів стали жертвами кіберзущань. Найпоширенішими формами кібератак на вчителів були завантаження та обмін принизливими та образливими повідомленнями, коментарями щодо вчителів та інші форми вербальної агресії в соціальних мережах та на інтернет-форумах. Більше чверті викладачів (26%) підтвердили, що бачили відео та фотографії, зроблені учнями без їхньої згоди та опубліковані в Інтернеті. Згідно з дослідженням, 64% вчителів зазнавали зущань від учнів, 27% – від батьків учнів та 9% – від змішаної групи агресорів (батьки + учні). Більше половини вчителів (58%) не повідомляли про це керівництву школи чи поліції про те, що над ними зущаються та принижують. Майже 2/3 з них (64%) відповіли, що вважають, що навіть якщо вони повідомлять поліції чи керівництву, нічого не трапиться [19].

Кіберзущання над викладачами у формі «кібербайтингу» (провокування вчителя та запис його / її здивованої реакції здебільшого за допомогою мобільних телефонів та згодом обмін цими матеріалами) також підтверджується глобальним дослідженням, проведеним NortonOnlineFamilyReport на вибірці з 2379 вчителів з 24 країн, за отриманими даними 21%

вчителів стали жертвою кіберзущань у формі кібербайтингу [18].

Висновки. Підсумовуючи викладені в роботі результати експериментальних досліджень, можна зробити наступні висновки:

З явищем кібербулінгу стикаються вчителі, вони доволі часто піддаються кібератакам з боку учнів, батьків, але обирають стратегію замовчування даної проблеми.

В ході експериментального дослідження виявлено, що у вибірці вчителів більше третини респондентів стикалися з явищем кібербулінгу. Майже половина вказала, що знає про випадки кібератак на їхніх колег. Більше третини випадків кібербулінгу чинилися з боку батьків та від змішаної групи агресорів (батьки + учні). Кібербулінгу з боку учнів піддалося більше 1/5 опитуваних. Серед вчителів, які зазнали кібербулінгу переважає високий рівень задоволеності професійною діяльністю, так само, як і у вчителів, що з боулінгом не стикнулися. При цьому низький рівень задоволеності роботою зустрічається майже в чотири рази частіше серед вчителів, що стали жертвами кібератак. Це свідчить про негативний вплив кібербулінгу на задоволеність вчителя різними аспектами своєї професійної діяльності. Перспективи подальших наукових пошуків пов'язані розробкою комплексної програми, спрямованої на розвиток психологічних компетентностей вчителя, що допоможуть у протистоянні кібербулінгу.

Література:

1. Лапа О. В. Явище кібербулінгу як соціально-педагогічна проблема віртуального спілкування сучасних дітей та молоді. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2013. Серія «Педагогіка, психологія, філософія». Вип. 192 (1). С. 291–298.
2. Лэйн Д. А. (2001). Школьная травля (буллинг). *Детская и подростковая психотерапия*, 240-274.
3. Найдьонова Л. А. (2017). Кібербулінг або агресія в інтернеті: способи розпізнання і захист дитини: метод. рек. *Соціальний педагог*, (12), 16-26.
4. Чернякова А. В. (2010). Педагогічні стратегії запобігання та подолання насильства в школах: досвід США: навчально методичний посібник. Суми: Видавництво Вінниченко М. Д.
5. Huesmann L. R., & Eron, L. D. (1992). Childhood aggression and adult criminality. *Facts, figures, and forecasts: Advances in criminal theory*, 3, 137-156.
6. Kowalski R. M., Limber, S. P., & Agatston, P. W. (2012). *Cyberbullying: Bullying in the digital age*. John Wiley & Sons.
7. Olweus D. (1993). *Bullying at school: What we know and what we can do*. Malden, MA: Blackwell Publishing. *Psychology in the Schools*, 40(6), 699-700.
8. Roland E. (1998). *School influences on bullying* (Doctoral dissertation, Durham University).
9. Smith P. K., Mahdavi J., Carvalho M., Fisher, S., Russell, S., & Tippett, N. (2008). Cyberbullying: Its nature and impact in secondary school pupils. *Journal of child psychology and psychiatry*, 49(4), 376-385.
10. Булінг щодо вчителів: як педагогу захиститися від насилля URL: https://gazeta.ua/articles/edu-and-science/_buling-schodo-vchiteliv-yak-pedagogu-zahistititsya-vid-nasillya/963063 (дата звернення: 16.10.20).
11. Відкрито 12 кримінальних проваджень. У Києві восьмирічний хлопчик 1,5 року тероризує ушкоду школу URL: https://tsn.ua/kyiv/vidkrito-12-kriminalnih-provadzhen-u-kiyevi-vosmirichiy-hlopchik-1-5-roku-terorizuyue-usyu-shkolu-1044910.html?utm_source=page&utm_medium=readmore (дата звернення: 16.10.20).
12. Закон України від 18.12.2018 № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проти дії булінгу (цькування)» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text> (дата звернення: 16.10.20).

13. Кричущий випадок насильства. Що насправді трапилось у 157-й київській школі URL: <https://nus.org.ua/articles/krychushhyj-vypadok-nasylstva-shho-naspravdi-trapylosya-u-157-j-kyuyivskij-shkoli/> (дата звернення: 16.10.20).
14. На Миколаївщині відкрили справу за булінг вчителя URL: <https://osvita.ua/school/71378/> (дата звернення: 16.10.20).
15. На Рівненщині вчителька кинулася з 15-метрового мосту через проблеми з дітьми URL: <https://tsn.ua/ukrayina/na-rivnenschini-vchitelka-kinulasya-z-15-metrovogo-mostu-cherez-problemi-z-ditmi-1133061.html> (дата звернення: 16.10.20).
16. Феномен булінга в російських школах: учителя – жертвы URL: <https://cmd.hse.ru/education/researches/bullying> (дата звернення: 16.10.20).
17. Як вчителю не стати жертвою булінгу URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-vchytelyu-ne-staty-zhertvoyu-bulingu/> (дата звернення: 16.10.20).
18. Daily Mail Reporter. (2011, November). Pupils ‘abusing teachers and posting videos of their reaction online when they snap’. <http://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-2062367/One-teachers-taunted-cyberbaiting-pupils-know-colleague-been.html>
19. NASUWT. (2014). Social Media and Abuse of Technology <https://www.nasuwt.org.uk/advice/health-safety/social-media-the-abuse-of-technology.html>
20. Pearson, J. (2014). Kids Are Cyberbullying Their Teachers. Motherboard. <http://motherboard.vice.com/read/kids-are-cyberbullying-their-teachers>

References:

1. Paw O. V. The phenomenon of cyberbullying as a socio-pedagogical problem of virtual communication of modern children and youth. *Scientific Bulletin of the National University of Bioresources and Environmental Sciences of Ukraine*. 2013. Series "Pedagogy, Psychology, Philosophy". 1000000000 192(1). P. 291–298.
2. Lyne D. A. (2001). School bullying. *Child and adolescent psychotherapy*, 240-274.
3. Naydionova L. A. (2017). Cyberbullying or aggression on the Internet: ways to recognize and protect the child: method. *Social educator*, (12), 16-26.
4. Cherniakova A. V. (2010). Pedagogical strategies for preventing and overcoming violence in schools: U.S. experience: educational methodical manual. *Sumy City: Vinnichenko MD Publishing House*.
5. Huesmann L. R., & Eron, L. D. (1992). Childhood aggression and adult criminality. *Facts, figures, and forecasts: Advances in criminal theory*, 3, 137-156.
6. Kowalski R. M., Limber, S. P. & Agatston P. W. (2012). *Cyberbullying: Bullying in the digital age*. John Wiley & Sons.
7. Olweus D. (1993). *Bullying at school: What we know and what we can do*. Malden, MA: Blackwell Publishing. *Psychology in the Schools*, 40(6), 699-700.
8. Roland E. (1998). *School influences on bullying* (Doctoral dissertation, Durham University).
9. Smith P. K., Mahdavi J., Carvalho M., Fisher, S., Russell, S., & Tippett N. (2008). Cyberbullying: Its nature and impact in secondary school pupils. *Journal of child psychology and psychiatry*, 49 (4), 376-385.
10. Bullying about teachers: how to protect educator from URL violence: https://gazeta.ua/articles/edu-and-science/_buling-schodo-vchiteliv-yak-pedagogu-zahistitsya-vid-nasilya/963063 (access date: 16.10.20).
11. Criminal proceedings have been opened. https://tsn.ua/kyiv/vidkrito-12-kriminalnih-provadzhen-ukiyevi-vosmirichiy-hlopchik-1-5-roku-terrorizuye-usyu-shkolu-1044910.html?utm_source=page&utm_medium=readmore2 (access date: 16.10.20).
12. Law of Ukraine no. 2657-VIII of December 18, 2018 "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Countering Bullying (Harassment)" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text> (access date: 16.10.20).
13. Egregious incident of violence. What really happened in the 157th Kyiv school URL: <https://nus.org.ua/articles/krychushhyj-vypadok-nasylstva-shho-naspravdi-trapylosya-u-157-j-kyuyivskij-shkoli/> (access date: 16.10.20).
14. In mykolaiv region opened a case for bullying teacher URL: <https://osvita.ua/school/71378/> (access date: 16.10.20).
15. In Rivneregion, a teacher rushed from a 15-meter bridge due to problems with children URL: <https://tsn.ua/ukrayina/na-rivnenschini-vchitelka-kinulasya-z-15-metrovogo-mostu-cherez-problemi-z-ditmi-1133061.html> (access date: 16.10.20).
16. The phenomenon of bullying in Russian schools: teacher – victims of URL: <https://cmd.hse.ru/education/researches/bullying> (access date: 16.10.20).
17. As a teacher not to fall victim to bullying URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-vchytelyu-ne-staty-zhertvoyu-bulingu/> (access date: 16.10.20).
18. Daily Mail Reporter. (2011, November). Pupils abusing teachers and posting videos of their reaction online when they snap. <http://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-2062367/One-teachers-taunted-cyberbaiting-pupils-know-colleague-been.html> (access date: 16.10.20).
19. NASUWT. (2014). Social Media and Abuse of Technology <https://www.nasuwt.org.uk/advice/health-safety/social-media-the-abuse-of-technology.html> (access date: 16.10.20).
20. Pearson J. (2014). Kids Are Cyberbullying Their Teachers. Motherboard. <http://motherboard.vice.com/read/kids-are-cyberbullying-their-teachers> (access date: 16.10.20).

Natalia Ruda

V. O. Sukhomlynskyi National University of Mykolaiv, Mykolaiv, Ukraine

Mariia Kuzmina

V. O. Sukhomlynskyi National University of Mykolaiv, Mykolaiv, Ukraine

THE INFLUENCE OF CYBERBULGING ON PROFESSIONAL SATISFACTION OF TEACHERS

Abstract. *The problem of cyberbullying has been studied by psychologists and teachers in the search for aggressive behaviors and forms of psychological violence in the school environment. A comprehensive analysis of the nature of cyberbullying in children and youth is available in the scientific literature. At the same time teachers are extremely unprotected in the cyberenvironment and have no practical recommendations to prevent and overcome cyberbullying. This article highlights the problem of cyberbullying among teachers and examines its impact on teachers' satisfaction with their professions.*

Teacher satisfaction with different aspects of their job is considered. It was determined that the phenomenon of cyberbullying became fairly common in distance education conditions, because teacher's communication with the students shifted into the online space. This problem for one cause or another is silenced, not discussed; cases of bullying do not advertised properly. The teaching staff, looking after its own reputation, ignores problem of bullying. Under these conditions, the problem persists, but on the contrary, acquires more volumes and assures abusers of their impunity. Silencing the problem of cyberbullying among teachers will lead to more violence in the educational setting. Therefore, this problem cannot be ignored since the teacher constantly interacts with the children and can tolerate their negative emotions on the students. The presence of communication between cyberbullying and satisfaction with professional activities in teachers is considered. The results of the study on cyberbullying and teacher job satisfaction were presented. The survey was followed by a total of 30 high school teachers in Mykolaiv of all ages and backgrounds. Overall, over one-third of respondents were victims of cyberbullying. Almost half of them said that they knew about cyber-attacks against their colleagues. Most often, teachers have been victims of cyberbullying by parents and a mixed group of bulls (parents + students). Based on the job satisfaction survey results, teachers have a high level of satisfaction. There is also a difference in levels of satisfaction with work activities among teachers who have experienced cyberbullying.

Keywords: *bullying, cyberbullying, cyberbullying of teachers, professional activity, job satisfaction.*